

Završni ispit iz Diferencijalnih jednadžbi i teorije stabilnosti

16.06.2011.

Pitanja iz 3. ciklusa nastave (18 bodova)

1. (9 bodova)

a) **(3b)** Riješite Sturm-Liouvilleov problem

$$\begin{aligned}y''(x) + \lambda y(x) &= 0, & 0 < x < 1, \\y(0) &= y(1) = 0.\end{aligned}$$

Objasnite svaki korak u rješavanju problema.

b) **(3b)** Riješite problem

$$\begin{aligned}\frac{\partial u(x,t)}{\partial t} &= \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2}, & x \in (0,1), & t \in (0,\infty), \\u(0,t) &= u(1,t) = 0, & t \in (0,\infty), \\u(x,0) &= u_0(x), & x \in (0,1).\end{aligned}$$

Objasnite svaki korak u rješavanju problema.

c) **(2b)** Postupak opisan u b) dijelu zadatka primijenite na problem u kojemu je

$$u(x,0) = 4 \sin(2\pi x) + 3 \sin(-5\pi x).$$

d) **(1b)** Kojeg tipa je parcijalna diferencijalna jednadžba zadana u b) dijelu zadatka?

2. (3 boda) Riješite problem

$$\begin{aligned}\frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial t^2} &= \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2}, & x \in \mathbb{R}, & t > 0, \\u(x,0) &= 3 \cos(2\pi x), & x \in \mathbb{R}, \\ \frac{\partial u}{\partial t}(x,0) &= 4\pi \sin(2\pi x), & x \in \mathbb{R},\end{aligned}$$

koristeći D'Alembertovu formulu.

3. (3 boda) Riješite problem

$$\begin{aligned}\Delta u(x,y) &= 0, & x \in (0,3), & y \in (0,2), \\ \frac{\partial u}{\partial x}(0,y) &= \frac{\partial u}{\partial x}(3,y) = 0, & 0 < y < 2, \\u(x,2) &= 0, & u(x,0) = -6 + 2 \cos(3\pi x), & x \in (0,3).\end{aligned}$$

4. (3 boda) Riješite rubni problem

$$\begin{aligned}T''(\varphi) + \lambda T(\varphi) &= 0, & -2\pi < \varphi < 2\pi, \\T(-2\pi) &= T(2\pi), & T'(-2\pi) &= T'(2\pi).\end{aligned}$$

Objasnite svaki korak u rješavanju problema.

Okrenite stranicu!

Pitanja iz 1. i 2. ciklusa nastave (17 bodova)

5. (3 boda)

- a) (1b) Napišite definiciju periodičke orbite.
- b) (1b) Napišite definiciju graničnog ciklusa.
- c) (1b) Napišite jedan sustav u ravnini koji u $(0, 0)$ ima singularitet tipa fokusa.

6. (3 boda)

- a) (1b) Napišite definiciju hiperboličkog singulariteta.
- b) (1b) Iskažite teorem Hartmana i Grobmana.
- c) (1b) Napišite jedan sustav u ravnini koji u $(0, 0)$ ima singularitet na koji se može primjeniti teorem Hartmana i Grobmana.

7. (6 bodova)

- a) (2b) Napišite definiciju stabilnosti i asimptotske stabilnosti singulariteta $(0, 0)$ sustava

$$\begin{aligned}\dot{x} &= f(x, y), \\ \dot{y} &= g(x, y).\end{aligned}$$

- b) (2b) Iskažite Ljapunovljev teorem stabilnosti.
- c) (2b) Ispitajte stabilnost sustava

$$\begin{aligned}\dot{x} &= -y - x^3, \\ \dot{y} &= 2x - y^5,\end{aligned}$$

koristeći Ljapunovljevu funkciju oblika $V(x, y) = ax^2 + by^2$, $a, b > 0$.

8. (5 bodova) U ovisnosti o parametru $\mu \in \mathbb{R}$,

- a) (2b) nacrtajte fazne portrete sustava

$$\begin{aligned}\dot{r} &= r(\mu + r)(\mu - r), \\ \dot{\varphi} &= -1,\end{aligned}$$

zadanog u polarnim koordinatama i

- b) (2b) ispitajte stabilnost singularnih točaka i graničnih ciklusa.
- c) (1b) Što je Hopfova bifurkacija?

Vrijeme pisanja ispita je 150 minuta. Dozvoljeno je koristiti samo prazne papire i pribor za pisanje.